

Je wordt vergeten, is dat zo erg?

Fedja van Huêt (38) is toneel-, film- en televisieacteur. In 2013 vertrekt hij bij Toneelgroep Amsterdam en gaat hij freelancen. Vanaf zondag speelt hij de hoofdrol in de productie *Macbeth* op het Holland Festival.

tekst HERIEN WENSINK foto RINGEL GOSLINGA

Macbeth

„Macbeth is een dwaler. Regisseur Johan Simons ziet hem als een Vietnamveteraan, of iemand die uit Irak of Afghanistan terugkeert. Hij kent niets anders dan doden, maar in de oorlog was doden legitiem. Nu is hij terug in een maatschappij waar het niet meer mag, maar hij gaat gewoon door. Hij kan niet meer anders. Letterlijk zegt hij: 'Ik heb nu zo ver, zo diep in bloed gestapt, dat als ik niet verder waad, mij de terugkeer zwaarder vallen zal dan als ik doorga.' Als je eenmaal over de grens van de menselijkheid heen bent gegaan, kun je denk ik niet meer terug.

„Ter voorbereiding hebben we naar documentaires als *First Kill* gekeken, over mannen die uit een oorlog komen. Al die mannen willen daarnaar terug. In de jungle van een oorlog vallen alle kaders weg.

„Macbeth dwaalt in een schemergebied tussen dag en nacht. Hij roept de nacht aan om zijn daden te verhullen: 'Ogen kijk niet naar mijn hand, want wat het oog niet durft te zien dat moet gebeuren.' Hij is een aangeschoten dier, zo probeer ik hem althans te spelen.”

Ongebreideld

„Het is een geweldige rol, Macbeth. Maar ik heb niet, zoals sommige acteurs, een lijstje met rollen die ik nog gespeeld wil hebben. Dat is meer iets voor acteurs die heel erg bezig zijn met toneelliteratuur. Ik zou de druk ook te hoog vinden, om zo'n doel te stellen voor mezelf. Ik ben meer van: zie jij dat in mij? Oké, dan doen we dat.

„Ik ben een breed acteur, denk ik. Dat kan een nadeel zijn. In de film speel ik vaak zwaarmoedige, geïmploede mannen. Dan is het moeilijk voor te stellen dat ik ook een ander type kan zijn. Regisseur Erik de Bruyn van *Wilde Mossels* wilde eerst per se niet 'die jongen uit *Karakter*'. Maar in *Karakter* was ik alleen zo stijf omdat Mike van Diem dat wil-

de. Uiteindelijk heb ik die rol toen toch gekregen.

„Op toneel gold mijn spel heel lang als 'fysiek, ongebreideld'. Ik was 'geen acteur van de verfijnde gebaren'. Soms werd mij dat in een recensie verweten. Maar dan dacht ik: er is mij toch ook gevraagd zo'n ongebreidelde figuur te spelen?

„Werd ik laatst opeens geprezen om mijn 'virtuoze tekstbehandeling'. Dan denk ik: O? Hoe ze het ook omschrijven, zo'n formulering doet je altijd tekort. Vroeger kon ik daar kwaad over worden, je wilt dat iedereen precies begrijpt wat je staat te doen. Nu raakt het me minder.”

King of swing

„Ik heb lang tegen volwassen worden aangehikt. Toen ik bij Toneelgroep Amsterdam kwam was ik 32, nu bijna 39, en ik dacht soms wel: Jezus, waar gaat die tijd heen? Ho, ho, rustig aan! Nog even geen kinderen, hoor! Dan was ik bijvoorbeeld jaloers als ik hoorde dat iemand anders pas 22 was. Het liefst wilde ik voor altijd argeloos opstaan en maar zien wat de dag zou brengen. Ik zette de rem erop. Dingen echt aangaan heb ik moeten leren.

„Een tijd was dat wel veilig. Als je niks aangaat, kan het ook niet kapot. Eind jaren negentig had ik zo'n periode. Ik had een enorm gevoel van vrijheid, misschien was ik mezelf wel een beetje kwijt. Ik speelde bij Hollandia, deed een heleboel films, iedereen vond het interessant – ik voelde me helemaal The King of Swing. Achteraf zie ik wel dat ik best egoïstisch was en niet zo goed met mensen ben omgegaan. Ik was jong en succesvol, alles lukte, maar 's avonds zat ik wel alleen op mijn woonboot. Dat hou je niet vol.”

Kleintje

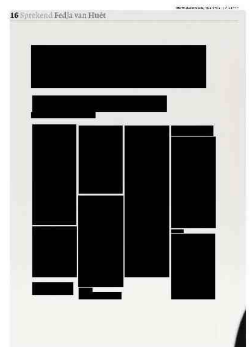
„Karina [Smulders, red.] en ik spelen allebei bij Toneelgroep Amsterdam, een gezelschap met grote, internationale ambities. Dat maakt onze agenda heel ingewikkeld. Overdag repeteren, 's avonds spe-

len. 'Ga jij dan naar Seoul? O nee, dan zit ik in Brussel.' Of we zitten allebei in het vliegtuig naar Australië. Sinds we onze dochter Chavah hebben, is het extra moeilijk. We hebben een heel goede oppas, maar het is een enorm gedoe om alle ballen in de lucht te houden.

„In 2013 ga ik weg bij TA. Wat ik ga doen weet ik nog niet precies – freelancen, meer films maken. Ik heb heel lang héél hard gewerkt, daar ben ik een beetje moe van. Toneel is een levend iets, dat je elke avond opnieuw moet creëren, dat is zwaar. Als filmacteur verdien je beter, ja dat ook, haha. Maar ik wil vooral meer lucht, meer vrijheid. Die zijn belangrijk in een artistiek proces, maar nu voelde het vaak als of ik alles alleen maar nét haalde. Daardoor was het verheugen op de mooie rollen weg.

„Bij film werk je korte, overzichtelijke periodes. Dan kan ik vaker bij Chavah zijn en er ook écht zijn. Het liefst wil ik alles van haar meemaken, alles opmerken. Mijn ouders scheidden toen ik één was en ik ben hoofdzakelijk door mijn moeder opgevoed. Als het je gegeven is, denk ik dat het beter is voor een kind als beide ouders er zijn. Maar ik voel geen wrok jegens mijn vader, afgezien van dat beetje kinderwoede dat er altijd wel is. Hij vindt het nu heerlijk om opa te zijn.

„Zo'n kleintje zet alles op z'n kop. Geweldig om te zien hoe ie-

mand die er nét is op deze wereld, alles wil ervaren. Vroeger dacht ik wat pessimistisch over de aard van de mens, maar dat heb ik niet meer. Niet nu ik zie hoeveel zin zij erin heeft. Ik heb trouwens ook geen tijd meer om te piekeren of te zeuren. Het gaat niet meer over mij. Dat is confronterend, maar ook heerlijk.'

Liefdeskoppel

„Het staat een beetje haaks op mijn carrière, maar ik hou er eigenlijk niet zo van om te worden bekeken. Steeds minder althans. Tijdens repetities moet je je kwetsbaar opstellen, maar er staan wel tientallen mensen te kijken wat je doet. Dan voel ik me soms net een aapje. Bij film heb ik het minder, dan word je niet zo direct gezien. Als Karina en ik samen spelen, is het nog erger. Laatst speelden we een heel heftig liefdeskoppel in *Na de zondeval*. Dan ga je helemaal invullen wat de mensen aan de kant wel niet zullen denken. Vrijen op toneel doe ik dus liever met een vreemde.

„We kunnen het goed hoor, samen spelen, we zijn het gewend. Maar je houdt rekening met elkaar, en soms te veel. Als zij op iets wordt aangesproken, wil ik het oplossen, en andersom. Je hoopt natuurlijk ook dat zij gelukkig is in het repetitieproces, dus alles komt dubbel binnen. Dat heb je niet als je alleen opereert.”

Gorilla

„Ik kan de neiging hebben me een beetje in mezelf terug te trekken, de grenzen af te bakenen: hier komt niemand bij. Dan komt er een gorilla-achtige rust over mij. Karina schiet juist alle kanten uit. Dat kan botsen, maar dat vinden we ook leuk aan elkaar. Vroeger had ik in relaties vaak zo'n houding van 'alles is eindig'. Dat defaitistische heb ik niet meer. Ik ben niet cynisch, wel realistisch.

„Over mijn carrière kan ik heel nuchter zijn. Het is vergankelijk: niets zo dood als een acteur. Van de helft van de spelers van wie in de schouwburg portretten hangen, weet ik niet wie het zijn. Je wordt vergeten, is dat zo erg? Ik vind het wel prettig om de relativiteit ervan in te zien. Dat werkt bevrijdend.”

Vrijen op toneel doe ik liever met een vreemde dan met Karina

